

**UCHWAŁA NR V/34/2024
RADY GMINY WIDUCHOWA**

z dnia 24 września 2024 r.

w sprawie rozpatrzenia skargi na działalność Dyrektora Szkoły Podstawowej w Krzywiniu

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 609, poz. 721), w związku z art. 229 pkt 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz.572) Rada Gminy Widuchowa uchwala, co następuje:

§ 1. Po zbadaniu skargi złożonej w dniu 16 maja 2024 r. na działalność Dyrektora Szkoły Podstawowej w Krzywiniu, po zapoznaniu się ze stanowiskiem Komisji Skarg, Wniosków i Petycji, Rada Gminy Widuchowa uznaje skargę za zasadną z przyczyn określonych w uzasadnieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Zobowiązuje się Przewodniczącego Rady do poinformowania skarżącej o sposobie załatwienia skargi.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Bogdan Kosmalski

Uzasadnienie

W dniu 16 maja 2024 r. do Rady Gminy Widuchowa wpłynęła skarga na działalność Dyrektora Szkoły Podstawowej w Krzywiniu. W celu prawidłowej klasyfikacji skargi dokonano jej oceny w świetle przepisów art. 222, art. 223 i art. 227 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego.

Zgodnie z § 56a ust. 6 pkt 2 Statutu Gminy Widuchowa stanowiącego załącznik do Uchwały Nr V/44/2003 Rady Gminy Widuchowa z dnia 23 kwietnia 2003 r. w sprawie uchwalenia Statutu Gminy Widuchowa (tekst jednolity obwieszczony Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2020 r. poz. 148) skarga została przekazana przez Przewodniczącego Rady Gminy Widuchowa Przewodniczącemu Komisji Skarg, Wniosków i Petycji celem przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego.

Przewodniczący Komisji Skarg, Wniosków i Petycji, zgodnie z § 56a ust. 9 pkt 2 Statutu Gminy Widuchowa, pismem z dnia 27 maja 2024 r. zwrócił się do Dyrektora Szkoły Podstawowej w Krzywiniu z prośbą o złożenie pisemnych wyjaśnień i odniesienie się do stawianych zarzutów, jednocześnie wyznaczając termin na wykonanie tychże czynności do dnia 31 maja 2024 r.

W dniu 13 czerwca 2024 r. Przewodniczący Rady Gminy Widuchowa skierował pismo do Skarżącego informujące, że nie jest możliwe rozpatrzenie skargi w terminie określonym w art. 237 § 1 k.p.a. podając jako powód niezalatwienia sprawy w terminie fakt toczącego się postępowania wyjaśniającego prowadzonego przez Komisję Skarg, Wniosków i Petycji Rady Gminy Widuchowa w wyżej wymienionej sprawie, a także że w okresie wakacyjnym nie planowana jest sesja Rady Gminy Widuchowa. Jako przewidywany termin rozpatrzenia skargi podał datę 30 września 2024 r.

Komisja Skarg, Wniosków i Petycji Rady Gminy Widuchowa przeprowadziła postępowanie wyjaśniające na posiedzeniach, które odbyły się w następujących terminach: 27 maja 2024 r., 03 czerwca 2024 r., 24 czerwca 2024 r., 09 września 2024 r. oraz 17 września 2024 r.

Na posiedzeniu w dniu 27 maja 2024 r. Komisja zapoznała się z treścią skargi z dnia 16 maja 2024 r. Na posiedzeniu w dniu 03 czerwca 2024 r. Komisja zapoznała się z pisemnymi wyjaśnieniami Dyrektora Szkoły Podstawowej w Krzywiniu z dnia 31 maja 2024 r. Na posiedzeniu w dniu 03 czerwca 2024 r. Komisja wysłuchała Skarżącą oraz Dyrektora Szkoły Podstawowej w Krzywiniu, którzy uczestniczyli w posiedzeniu na zaproszenie Przewodniczącego Komisji. Skarżąca i Dyrektor zaprezentowali swoje stanowiska w sprawie i udzielili odpowiedzi na pytania członków Komisji.

W dniu 17 września 2024 r. Komisja Skarg, Wniosków i Petycji sporządziła projekt uchwały w sprawie rozpatrzenia skargi na działalność Dyrektora Szkoły Podstawowej w Krzywiniu.

Komisja Skarg, Wniosków i Petycji w toku postępowania wyjaśniającego ustaliła, co następuje:

1. Komisja Międzyzakładowa Wolnego Związku Zawodowego „Forum Oświata” w Gryfinie przesłała w dniu 04 kwietnia 2024 r. do Szkoły Podstawowej w Krzywiniu pismo, w którym zwróciła się o podanie informacji w oparciu o przepisy art. 28 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 854) tj. wysokości uzyskanego przez członka związku przychodu z tytułu zatrudnienia w Szkole Podstawowej w Krzywiniu w latach 2022, 2023 oraz łącznej kwoty składek członkowskich odprowadzanych na rachunek bankowy związku w latach 2022, 2023.

2. Pismo z prośbą o udzielenie informacji dotarło do Szkoły Podstawowej w Krzywiniu w dniu 5 kwietnia 2024 r.

3. Pismem z dnia 16 maja 2024 r. związek zawodowy wystosował do Rady Gminy Widuchowa za pośrednictwem Dyrektora Szkoły Podstawowej w Krzywiniu ponaglenie w zakresie udzielenia informacji, o którą komisja uprzednio zwróciła się pismem, o którym mowa w pkt 1. Związek zawodowy w skierowanym piśmie powołał się na art. 37 §1 i §3 Kodeksu postępowania administracyjnego jako podstawy do wystosowania ponaglenia.

4. Pismem z dnia 16 maja 2024 r. Przewodnicząca Komisji Międzyzakładowej Wolnego Związku Zawodowego „Forum Oświata” w Gryfinie złożyła do Rady Gminy Widuchowa skargę w zakresie nienależytego wykonywania zadań i przewlekłości wykonywania zadań przez Dyrektora Szkoły Podstawowej w Krzywiniu poprzez ignorowanie przepisów artykułu 35,36 Kodeksu postępowania administracyjnego. Nadto w uzasadnieniu skargi wskazała na obowiązki pracodawcy wobec organizacji związkowych wynikające z artykułu 28 ustawy o związkach zawodowych.

5. Komisja Międzyzakładowa Wolnego Związku Zawodowego „Forum Oświata” w Gryfinie do dnia złożenia skargi nie otrzymała odpowiedzi w zakresie żądanych informacji.

Mając na uwadze powyższe Komisja Skarg, Wniosków i Petycji zważyła, co następuje.

Z dniem 31 sierpnia 2024 r. zakończyła się kadencja Dyrektora Szkoły Podstawowej w Krzywiniu, niemniej jednak złożona skarga dotyczy okresu, w którym Dyrektor Szkoły pełnił powierzoną funkcję, w związku z powyższym podlega rozpoznaniu.

Interes prawny skarżącego, jak i osoby, której skarga dotyczy wymagają, aby skarga została merytorycznie rozpoznana.

Wywieńczona przez Przewodniczącą Komisji Międzyzakładowej Wolnego Związku Zawodowego „Forum Oświata” w Gryfinie skarga na bezczynność Dyrektora Szkoły Podstawowej w Krzywiniu oparta została w głównej mierze o naruszenie w ocenie Związku Zawodowego przez Dyrektora Szkoły przepisów kodeksu postępowania administracyjnego w części dotyczącej terminów załatwiania spraw administracyjnych tj. art. 36-39 kpa.

Komisja nie podziela poglądu Skarżącego Związku Zawodowego i nie stwierdza, aby swoim postępowaniem Dyrektor Szkoły Podstawowej w Krzywiniu naruszył przepisy kodeksu postępowania administracyjnego.

W tym zakresie należy przyznać słuszność wyjaśnieniom złożonym przez Dyrektora Szkoły Podstawowej w Krzywiniu. W przedmiotowej sprawie bowiem nie znajdują zastosowania przepisy kodeksu postępowania administracyjnego w zakresie terminów załatwiania spraw administracyjnych, a co za tym idzie oceny bezczynności organu lub przewlekłości prowadzonego postępowania administracyjnego.

Wniosek o uzyskanie określonych informacji przez związek zawodowy od pracodawcy nie inicjuje postępowania administracyjnego, gdyż nie należy do kategorii spraw administracyjnych. Tym samym nie można w ogóle dokonywać oceny postępowania Dyrektora Szkoły w Krzywiniu w świetle tychże przepisów.

Zgodnie z art. 28 ust. 1 ustawy o związkach zawodowych pracodawca jest obowiązany udzielić na wniosek zakładowej organizacji związkowej informacji niezbędnych do prowadzenia działalności związkowej (...)

Zgodnie natomiast z ust. 2 wskazywanego przepisu art. 28 ustawy pracodawca udziela zakładowej organizacji związkowej informacji, o których mowa w ust. 1, w terminie 30 dni od dnia otrzymania wniosku.

Związek zawodowy zażądał od pracodawcy, którego reprezentował Dyrektor Szkoły Podstawowej w Krzywiniu, uzyskania danych w zakresie wysokości uzyskanego przez członka związku przychodu z tytułu zatrudnienia w Szkole Podstawowej w Krzywiniu w latach 2022, 2023 oraz łącznej kwoty składek członkowskich odprowadzanych na rachunek bankowy związku w latach 2022, 2023.

Zgodnie z art. 33¹ ust. 1 i 2 ustawy o związkach zawodowych pracodawca na pisemny wniosek zakładowej organizacji związkowej i za pisemną zgodą pracownika, jest obowiązany pobierać z wynagrodzenia pracownika składkę związkową w zadeklarowanej przez niego wysokości, a pracodawca jest obowiązany niezwłocznie przekazać kwoty pobranych składek związkowych na rachunek bankowy wskazany przez zakładową organizację związkową na konto tego związku.

Związek zawodowy, który wystąpił z żądaniem o udzielenie informacji przez pracodawcę co do konkretnego pracownika tj. wysokości uzyskanego przez członka związku przychodu z tytułu zatrudnienia w Szkole Podstawowej w Krzywiniu w latach 2022, 2023 oraz łącznej kwoty składek członkowskich odprowadzanych na rachunek bankowy związku w latach 2022, 2023 stoi na stanowisku, że skoro pracownik wyraził zgodę na potrącanie z jego wynagrodzenia składek na rzecz organizacji związkowej, do której przynależy, to jednocześnie wyraził zgodę na przetwarzanie danych osobowych na potrzeby potrącania składek związkowych tj. na ujawnienie wysokości jego wynagrodzenia oraz łącznej kwoty składek członkowskich odprowadzanych w danym roku.

Nadto Związek zawodowy wskazał, że w celu ustalenia czy pracodawca wywiązuje się z obowiązku potrącania składek związkowych z wynagrodzenia pracownika zgodnie z zadeklarowaną wysokością, składki ustalonej wysokości procentowej miesięcznych przychodów brutto, to organizacja związkowa ma prawo żądać informacji w tym zakresie.

Pracodawca, w imieniu którego działał ówczesny Dyrektor Szkoły Podstawowej w Krzywinie w wyjaśnieniach złożonych w piśmie z dnia 31 maja 2024r. przedstawił pogląd, że związek zawodowy nie jest uprawniony do żądania informacji stanowiących dane osobowe pracownika, a w szczególności wysokości jego wynagrodzenia.

Natomiast w zakresie żądania informacji o wysokości łącznej kwoty składek członkowskich odprowadzanych na rachunek bankowy związku w latach 2022, 2023 stwierdził, że te dane posiada sam związek zawodowy i żądanie tych informacji od pracodawcy jest przerzucaniem na niego obowiązków samego związku zawodowego.

Art. 33¹ ustawy o związkach zawodowych stanowi, że pracodawca, na pisemny wniosek zakładowej organizacji związkowej i za pisemną zgodą pracownika, jest obowiązany pobierać z wynagrodzenia pracownika składkę związkową w zadeklarowanej przez niego wysokości, jak również przekazywać ją na wskazany rachunek bankowy.

Pracodawca jest związany wnioskiem związku zawodowego i nie może odmówić jego realizacji.

Aby jednak pracodawca był zobligowany do pobierania składek związkowych muszą zostać spełnione dwa warunki:

- 1)po pierwsze musi o to zawnioskować na piśmie zakładowa organizacja związkowa,
- 2)po drugie musi na to wyrazić zgodę zainteresowany pracownik.

Nie ma możliwości, aby działo się to automatycznie. Przetwarzanie danych we wskazanym zakresie musi odbywać za zgodą osoby, której dane dotyczą.

Jeżeli obydwa warunki zostaną spełnione, a pracodawca odmawia wykonania lub wykona wadliwie opisany obowiązek, narazi się na zarzut naruszenia wolności związkowej, o którym mowa w art. 35 ust. 1 pkt 6 ustawy o związkach zawodowych i podlega karze grzywny lub ograniczenia wolności.

Wątpliwości występują w kontekście uzyskiwania przez związki zawodowe informacji, o tym z wynagrodzenia którego pracownika i w jakiej wysokości zostały pobrane składki. Dochodzi tu bowiem do udostępniania danych o imiennie wskazanych pracownikach, ponadto danych związanych z przynależnością związkową.

Taką sytuację należy ocenić przez pryzmat art. 28 ustawy o związkach zawodowych, który nakłada na pracodawcę obowiązek udzielenia na żądanie związku zawodowego informacji niezbędnych do prowadzenia działalności związkowej. Do takich z pewnością należą informacje o płaceniu składek przez poszczególnych członków związku oraz informacje o globalnej wysokości składek wpływających na konto związku zawodowego.

Udostępnienie danych w tym zakresie odbywa się w oparciu o przesłankę wypełnienia obowiązku prawnego z zakresu prawa pracy. Sam związek zawodowy przetwarza zaś pozyskane dane w ramach uprawnionej działalności związkowej, a uiszczanie składek mieści się w tym pojęciu, jako jedna z cech takiej działalności.

Podsumowując należy stwierdzić, że zarówno dotychczasowe przepisy o ochronie danych osobowych nie stanowiły przeszkody w potrącaniu składek związkowych przez pracodawcę oraz uzyskiwaniu informacji o tym przez związki zawodowe. Twierdzenie to jest również aktualne w świetle przepisów RODO.

Odmowę pracodawcy w tym zakresie należy ocenić jako działanie sprzeczne z RODO, jak również naruszające art. 33¹ ustawy o związkach zawodowych co może zostać uznane za naruszenie zasad wolności związkowych.

Ponadto należy zwrócić uwagę, że ustawą z dnia 29 października 2021 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw dokonano zmiany w ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych poprzez wprowadzenie nowego odliczenia od dochodu, dotyczącego składek zapłaconych na rzecz związków zawodowych przez członków tych organizacji. Odliczeniu będą podlegać zapłacone w roku podatkowym składki członkowskie na rzecz związku zawodowego, udokumentowane dowodem wpłaty.

Jak wskazano w art. 26 ust. 7 pkt 5 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, wysokość wydatków będzie ustalana na podstawie dowodu wpłaty, z którego wynikają co najmniej: dane identyfikujące członka związku zawodowego dokonującego wpłaty składek, organizacja związkowa, na rzecz której

zapłacono składki, tytuł wpłaty i data oraz kwota składek, a w sytuacji gdy pracodawca pośredniczy w przekazywaniu składek członkowskich pomiędzy związkowcem a związkiem zawodowym – na podstawie oświadczenia organizacji związkowej o wysokości pochodzących od podatnika składek.

Przywołany wyżej przepis nie wprowadza obowiązku prowadzenia przez związki zawodowe imiennej ewidencji składek członkowskich wpłacanych na rzecz organizacji związkowej za pośrednictwem pracodawcy. Intencją prawodawcy było wprowadzenie możliwości odliczenia od dochodu składek uiszczanych przez związkowca (podatnika) na rzecz organizacji związkowej. Wtedy organizacja związkowa w celu realizacji nałożonego na nią obowiązku może pozyskać dane od pracodawcy w zakresie dotyczącym wysokości pochodzących od danego związkowca (podatnika) składek. W tym przypadku przetwarzanie danych (udostępnianie) przez pracodawcę odbywa się w związku z realizacją obowiązków i wykonywania szczególnych praw przez administratora lub osobę, której dane dotyczą, zgodnie z art. 9 ust. 2 lit. b RODO.

O ile wątpliwości może budzić zasadność i istnienie podstawy prawnej w świetle RODO pozyskania przez związek zawodowy informacji w zakresie wynagrodzenia imiennie wskazanego pracownika, to nie ulega wątpliwości, że pracodawca jest obowiązany udzielić związkowi zawodowemu informacji w przedmiocie łącznej kwoty składek członkowskich odprowadzanych w danym roku.

Tej informacji Związek zawodowy od ówczesnego Dyrektora Szkoły Podstawowej w Krzywiniu nie uzyskał. Natomiast wskazywanie przez ówczesnego Dyrektora Szkoły, że żądanie informacji odbyło się w szczególnym okresie dla pracy szkoły, nie jest uzasadnieniem braku udzielenia tej informacji.

Biorąc powyższe pod uwagę Komisja Skarg, Wniosków i Petycji zajęła stanowisko, że podnoszone przez Skarżący Związek zawodowy zarzuty są uzasadnione.

Odnosząc się do skargi z dnia 16 maja 2024 r. dotyczącej działalności Dyrektora Szkoły Podstawowej w Krzywiniu, Rada Gminy Widuchowa po zapoznaniu się ze stanowiskiem Komisji Skarg, Wniosków i Petycji, która przeprowadziła postępowanie wyjaśniające i w zajęтым stanowisku potwierdziła zasadność postawionych zarzutów, uznaje skargę za zasadną.